

Iskolai közösségi szolgálat

A 2011. december 23-án elfogadott Nemzeti köznevelési törvénnyel bevezetésre került az iskolai közösségi szolgálat, mint az érettségi megkezdésének előfeltételeként teljesítendő tevékenység. Ez a tanulók különböző készségeit és kompetenciáit fejlesztő pedagógiai eszköz, mely hozzájárul ahhoz, hogy a középiskolás tanulók megismerjék a közösségben való tevékenykedés erejét. Az ily módon szerzett tudásukat a diákok életük során jól hasznosíthatják majd.

Jogszabályi háttér:

A Nemzeti alaptanterv (Nat) kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 04.) Kormányrendelet dokumentumai között többek között szerepel a felelősségvállalás másokért, az önkéntesség: „a Nat. ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.”

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. Törvény

4. § (15) bekezdése szerint a „közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása”.

6. § (4) bekezdése kimondja, hogy „**az érettségi vizsgák megkezdésének feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása.** Kivéve azon sajátos nevelési igényű tanulókat, akiket a szakértői bizottság javaslata alapján a közösségi szolgálat alól az igazgató határozatban mentesített.”

97. § (2) bekezdése rendelkezik arról, hogy: „**az érettségi vizsga megkezdéséhez a közösségi szolgálat végzésének igazolását először a 2016. január 1-je után megkezdett érettségi vizsga esetében kell megkövetelni.**”

Legfontosabb tudnivalók:

- Az alábbi területeken folytatható közösségi szolgálati tevékenység:

- a) egészségügyi,
- b) szociális és jótékonyági,
- c) oktatási,
- d) kulturális és közösségi,
- e) környezet- és természetvédelmi,
- f) katasztrófavédelmi,
- g) óvodás korú, sajátos nevelési igényű gyermekekkel, tanulókkal, idős emberekkel közös sport- és szabadidős tevékenység
- h) az egyes rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerveknél bűn- és baleset-megelőzési területen folytatható tevékenység.

Fontos megjegyezni, hogy kizárólag nonprofit szervezet, intézmény lehet a közösségi szolgálat helyszíne!

- **Az iskolai közösségi szolgálat időkerete:**

A közösségi szolgálat teljesítése során **egy órán hatvan perc közösségi szolgálati idő értendő**. A helyszínre történő és a helyszínről hazautazás ideje nem számítható be a teljesítésbe.

A közösségi szolgálat helyszínén az önkéntes munka

- **tanítási napokon** alkalmanként legkevesebb egy, **legfeljebb három órában** végezhető
- **iskolaszüneti napokon** alkalmanként legkevesebb egy, **legfeljebb öt órában** végezhető.

A tanuló az 50 órás közösségi szolgálatot arányosan, három évre elosztva végzi évenként az alábbi minimális és maximális időkeretben (ettől indokolt esetben a szülő kérésére el lehet térni):

- 9. évfolyamon 10 – 20 óra
- 10. évfolyamon 10 – 20 óra
- 11. évfolyamon 10 – 20 óra

- A közösségi szolgálatot az adott tanuló esetében koordináló pedagógus az ötven órán belül – szükség szerint a mentorral közösen – legfeljebb öt órás felkészítő, majd legfeljebb öt órás záró foglalkozást tart.

- **Az iskola feladatai:**

Együttműködési megállapodást készít elő a fogadó intézményekkel, szervezetekkel, tanulók tájékoztatása a lehetőségekről, jelentkezési lap kitöltetése, felkészítés, igazolás kiadása. A dokumentálás az osztályfőnök feladata (igazolási ív, napló, anyakönyv, bizonyítvány).

- **A fogadó intézmény, szervezet teendője:**

Mentort biztosít, aki felkészít a tevékenységre, mentora felügyeli, segíti a munkát, aláírja a tanulói naplót, záró foglalkozást tart.

(A felkészítés és a záró foglalkozás - maximum 5-5 órában – beszámítható.)

- **A tanuló feladatai:**

A tevékenységi terület kiválasztása, jelentkezés (hely, idő meghatározása), a közösségi munka elvégzése, napló vezetése (mikor, hol, milyen időkeretben és milyen tevékenységet folytatott), mentorral igazoltatja az elvégzetteket, bemutatja osztályfőnökének.

- **A szülő feladata:**

Jelentkezési lapon egyetértő nyilatkozatot ad ki, azaz elengedi a gyereket (gondviselő aláír), beszélgethet gyermekével a munka fontosságáról, kérdez, ellenőriz.

Segíthet fogadóképes intézmény, szervezet keresésében: egészségügyi és szociális intézmények: pl. idősek otthona, kórházak; oktatási intézmények bölcsődék, óvodák; kórház, ÁNTSZ vagy Vöröskereszt helyi szervezetei, segítő civil szervezetek.